

Saksdokumenter:

KM 6/24 Plan for kirkelig undervisning og læring

KM 6.1/24 Plan for kirkelig undervisning og læring

KM 06/24 Plan for kirkelig undervisning og læring

Sammendrag av saksorienteringen

Siden grunnlaget for trosopplæringsreformen ble utredet i NOU 2000:26, har det skjedd endringer som gir grunn til å gjennomtenke hvordan kirken møter dagens situasjon og fremtidens utfordringer på en best mulig måte. Kirkerådet nedsatte derfor i 2020 trosopplæringsutvalget for å gå igjennom trosopplæringen i Den norske kirke. I sin rapport levert 1. jan 2022 kom trosopplæringsutvalget med en rekke anbefalinger for arbeidet med trosopplæring. Etter at rapporten hadde vært på høring ba Kirkerådet i sak KR 74/22 om at det ble iverksatt arbeid med ny plan for trosopplæring. I KR 07/23 behandlet Kirkerådet forslag til ny plan for kirkelig undervisning og læring og vedtok å sende denne på høring. Kirkerådet behandlet revidert versjon av ny overordnet plan i KR 74/23 og vedtok å oversende planen til Bispemøtet for læremessig vurdering. Planen ble behandlet av Bispemøtet i sak BM 38/23. Det ble i etterkant foretatt endringer og justeringer med utgangspunkt i Bispemøtets uttalelse. Med dette har det skjedd en rekke endringer i det som nå har fått navnet «Plan for kirkelig undervisning og læring», og planen legges fram for sluttbehandling i Kirkemøtet.

Komiteens merknader

Komiteen legger saksorienteringen til grunn. Komiteen har følgende merknader:

1. Det er gjort et grundig arbeid med planteksten. Planen legger på de fleste områder et godt grunnlag for videre arbeid med rammeplaner.
2. Komiteen støtter hovedprinsippene i overordnet del, slik det er presentert i oppsummeringen av de viktigste endringene i saksdokumentet.
3. Det er store forskjeller mellom menighetene, både med tanke på ressurser og utfordringer. Dette vil derfor påvirke hvordan de forskjellige aspektene i overordnet del vil komme til uttrykk lokalt.

4. Komiteen er kjent med at arbeidet med rammeplaner allerede er i gang. Rammeplanene skal til behandling i Kirkerådet i mai og sendes på bred høring i juni. Videre skal rammeplanene behandles av Kirkerådet før det skal behandles og vedtas av Kirkemøtet i 2025. Komiteen er opptatt av at det er sammenheng mellom overordnet del og rammeplaner og mellom rammeplanene. Rammeplanene må gi praktisk hjelp til menighetene i arbeid med kirkelig undervisning og læring lokalt.
5. Planen bærer preg av at den skal favne mye. Det gjør at teksten kan oppleves som vag. Det er derfor viktig å tenke gjennom hvordan hovedprinsippene i planen kan komme klarest mulig frem, da den skal leses og tas i bruk av både ansatte og frivillige.
6. Komiteen understreker viktigheten av å finne gode formuleringer om samarbeid mellom skole/barnehage/SFO og kirke slik at det ikke kommer i konflikt med deres plan- og lovverk
7. Komiteen foreslår at gudstjenestens rolle i planen styrkes ytterligere og at det tas inn en tekst som anerkjenner gudstjenestefelleskapet som et lærende fellesskap. Dette kan skrives som en del av avsnittet om Kristen tro i praksis.
8. Komiteen mener at planen bør ha et klarere fokus på livsmestring. Livsmestringsbegrepet i kristen kontekst bør defineres.
9. Komiteen har drøftet følgende punkter som aktuell momenter som kan innarbeides i overordnet del: distinksjon mellom undervisning og læring, tematisering av FNs bærekraftsmål i lys av forvalteransvaret, kvensk og skogfinsk kirkeliv, jødedommens betydning for kristendommen.
10. Komiteen foreslår at den teologiske grunnlagstenkingen som planen hviler på bearbeides av Kirkerådet med bidrag fra Bispemøtet.
11. Komiteen har diskutert ansvarsfordeling og rolleavklaring i arbeidet med kirkelig undervisning og læring.
12. Komiteen anerkjenner at tiden på Kirkemøtet strekker ikke til for at man skal rekke å formulere tilfredsstillende endringstekst. Dette må gjøres med varsomhet da nye tilføyelser kan ha innvirkning på flere avsnitt i plandokumentet. Komiteen mener derfor at det er tilstrekkelig å gjøre et vedtak som inneholder noen punkter om prinsipielle endringer. Komiteen foreslår at Kirkemøtet overlater til Kirkerådet å vedta den endelige utformingen og bearbeiding av teksten.
13. Når rammeplanene er utarbeidet, bør hele planverket sees i sammenheng. Dette arbeidet kan delegeres til Kirkerådet.
14. Komiteen var delt i meningen om hvorvidt planen foreslås å vedtas på dette Kirkemøtet eller utsettes til 2025. Det ble vedtatt med 16 mot 3 stemmer at man utarbeider et forslag til vedtak med forslag til noen justeringer. Mindretallet foreslår at *Plan for kirkelig undervisning og læring - overordnet del* sendes tilbake til Kirkerådet for nødvendig bearbeidelse og fremmes på nytt for Kirkemøtet 2025. I sin nåværende form er planen på flere punkter innholdsmessig uavklart og ikke tilstrekkelig konsistent. Dette gjelder i særdeleshet kapittel 2, "Gud, mennesket og verden: Teologisk grunnlagstenking".

Forslag til vedtak

1 1. Kirkemøtet vedtar ny plan for kirkelig undervisning og læring – overordnet del.

2 Kirkemøtet ber Kirkerådet om å justere teksten på følgende punkter:

- 3 • På side 6 i siste avsnitt i delkapittelet *Menneske som søkende etter mening* etter
- 4 første setning tas det inn følgende formulering: «Døvekirken og tegnspråkmiljøet er
- 5 et godt eksempel på dette.
- 6 • I kapittelet *Være og lære: Pedagogisk grunnlagstenkning* avsnitt to må komme før
- 7 avsnitt en, slik at begrepsavklaringen om forskjellen mellom undervisning og læring
- 8 kommer først. Bibelsitatet tas ut.
- 9 • Bruken av begrepene «undervisning» og læring» gjennomgås slik at detaljene i
- 10 planen i større grad må skille mellom undervisning som en virksomhet med
- 11 planlagte undervisningsaktiviteter og -praksiser, og læring som fenomen i kirkens
- 12 mangfold av læringsfellesskaper.
- 13 • Det tas inn en definisjon av kristen livstolkning og livsmestring i forlengelse av
- 14 tredje avsnitt på side 10.
- 15 • På side 10 i delkapittel *Bibel, tekst og tolkning* flyttes de to siste setningene
- 16 «Kirkelig undervisning og læring skal ta i bruk et mangfold og bredde av bibelske
- 17 tekster både fra Det gamle og Det nye testamentet. Dette kan gi mulighet til å tolke
- 18 eget liv og å utforske kristen tro på nye måter» til begynnelsen av delkapittelet.
- 19 • I delkapitlet *Bibel, tekst og tolkning* på side 11 tas inn et avsnitt om viktigheten av å
- 20 tydeliggjøre Det nye testamentets jødiske kontekst og av å korrigere karikerende og
- 21 stereotypiserende beskrivelser av jødedom og jøder.
- 22 • Gudstjenestens plass i kirkelig undervisning og læring tematiseres etter første
- 23 avsnitt på side 12.
- 24 • Siste setningen i første avsnitt på side 12 endres fra «Det motiverer til å leve
- 25 bærekraftig og engasjere seg i samfunnet og i andre menneskers liv» til «Det
- 26 motiverer til å leve bærekraftig og engasjere seg i samfunnet, verden og i andre
- 27 menneskers liv.»
- 28 • Utbedre kapittel 5 i overordnet del slik av det inkluderer kvensk/norskfinsk og
- 29 skogfinsk kirkelig: språk, kultur og livsanskuelse.
- 30 • Erstatte formuleringen «Aktivitene som gjennomføres i rammer av dette
- 31 samarbeidet skal ikke ha forkynnende karakter» på side 19, avsnitt seks med
- 32 følgende formulering: «Dette samarbeidet skal skje i rammene av
- 33 skolens/barnehagens/SFO's eget formål og planverk».

34 2. Kirkemøtet ber om at Kirkerådet forbereder rammeplaner for kirkelig undervisning og

35 læring til behandling på kirkemøtene i 2025 og 2026.

36 3. Kirkemøtet anbefaler at planens overordnede del evalueres i lys av erfaringer fra

37 menighetene når rammeplanene er implementert.

38

Innstilling 1 fra komité B

.....
komitéleder

.....
saksordfører